

Trouwen

Bertocchi *et al.* onderzoeken voor het **IZA** welk effect burgerlijke status heeft op de financieringsbeslissingen van vrouwen en ze constateren dat getrouwde vrouwen meer risico nemen in hun financieringskeuze dan vrijgezellen. Volgens hen komt dit doordat deze vrouwen een partner zien als het bezitten van een financieringsinstrument dat weinig risico kent. Hierdoor kunnen zij in de rest van hun financieringsbeslissingen meer risico lopen. De auteurs constateren dat het verschil tussen getrouwde en ongetrouwde vrouwen tegen het einde van hun onderzoeksperiode kleiner wordt. Bertocchi *et al.* stellen dat dit komt door de veranderende rol van vrouwen in de samenleving en de hogere kans op echtscheiding.

Bertocchi, G., M. Brunetti en T. Torricelli (2009) *Marriage and other risky assets: a portfolio approach*. IZA discussieartikel nr 3975. Bonn: IZA.

Accijnzen

Voor het **Centraal Planbureau** stelt Clossen dat 58 miljoen mensen in de EU te veel alcohol drinken. Dit leidt volgens de auteur tot een kostenpost voor de samenleving van ongeveer 1,3 procent van het bbp van de EU. Dit bedrag is vier keer zo hoog als de geïnde accijnzen. Volgens Clossen is het zetten van optimale accijnzen moeilijk, omdat zij ook gematigde gebruikers van alcohol, die de samenleving niet op kosten jaagt, straffen voor hun alcoholgebruik. Om ervoor te zorgen dat de overheid zich richt op degenen die het meest drinken, stelt de auteur dat alcoholaccijnzen gepaard moeten gaan met gericht beleid op probleemgebruikers. Daarnaast kan er volgens hem nog meer gecoördineerd worden tussen lidstaten, om over de grens winkelen tegen te gaan.

Clossen, S. (2009) *Do drinkers pay their way in the European Union?* In: Clossen, S., D. Forrest en S. Smith (red.) *Taxation and regulation of smoking, drinking and gambling in the European Union*. Den Haag: Centraal Planbureau.

Belastingconcurrentie

Om belastingconcurrentie binnen de EU te analyseren kijken Crabbé en Vandenbussche voor het **Centre for Economic Policy Research** hoe oude EU-15-lidstaten reageren op belastingveranderingen in de nieuwe EU-10-lidstaten. Met behulp van een ruimtelijk reactiemodel constateren zij dat landen die dichtbij de nieuwe lidstaten liggen, sterker reageren op belastingveranderingen in die nieuwe leden. Dit terwijl de oude lidstaten niet op belastingveranderingen in andere oude leden reageren. De lidstaten die niet grenzen aan een nieuw lid, reageren helemaal niet op belastingveranderingen.

Crabbé, K. en H. Vandenbussche (2009) *Are your firm's taxes set in Warsaw? Spatial tax competition in Europe*. CEPR discussieartikel nr 7159. Londen: CEPR.

Zorg

Het **Centraal Bureau voor de Statistiek** stelt dat de zorgsector een belangrijke werkgever is in Nederland. Volgens het bureau telde de zorgsector in 2006 1,3 miljoen banen, een stijging van achttien procent ten opzichte van 2001. Deze stijging is sneller dan in de andere sectoren, waar het aantal banen grotendeels gelijk bleef. De grootste toename deed zich voor in de geestelijke gezondheidszorg en gehandicaptenzorg, waar het aantal banen met respectievelijk 23 en 31 procent steeg. In de zorgsector werken weinig zelfstandigen: slechts zes procent van de banen hierin wordt vervuld door zelfstandigen. De arbeidskosten in de zorgsector stegen met 37 procent tussen 2001 en 2006, bijna twee keer zo snel als de toename van de werkgelegenheid.

CBS (2008) *Gezondheid en zorg in cijfers 2008*. Den Haag: CBS.

Woningen

De **Rabobank** beschrijft in zijn kwartaalbericht de situatie op de woningmarkt. Volgens de bank is de situatie op de woningmarkt in het laatste kwartaal van 2008 verslechterd. Ten opzichte van 2007 zijn de woningprijzen slechts beperkt gedaald met 0,1 procent, maar het aantal transacties op de woningmarkt is wel teruggelopen. Voor 2009 verwacht de bank dat de nominale huizenprijs zal dalen met ongeveer 3,5 procent, waardoor de betaalbaarheid van woningen dit jaar zal toenemen. De betaalbaarheid wordt daarnaast vergroot door de lage tarieven van de kortetermijnhypotheken. Hoewel de bank stelt dat politieke partijen op het moment vragen om maatregelen op de woningmarkt, is het volgens de bank voor deze markt het beste als er geen nieuwe maatregelen genomen worden.

Rabobank (2009) *Kwartaalbericht woningmarkt februari 2009*. Utrecht: Rabobank.

Innovatie

De Jong van het **EIM** onderzoekt de reden waarom een middelgroot of klein bedrijf gaat innoveren. Hij stelt hierbij dat in kleine bedrijven het vaak de persoonskenmerken van de eigenaar zijn die ervoor zorgen dat een bedrijf zal beslissen om innovatieve activiteiten te ondernemen. De auteur constateert dat de mate waarin een ondernemer denkt dat de innovatie een grote kans voor de winst betekent, geen effect heeft op de beslissing om innovatieve activiteiten te ondernemen. De mening van vrienden en familie, en de mate van vertrouwen in het eigen kunnen hebben wel een positief effect op deze beslissing. Volgens de auteur is er een sterk bewijs dat de ondernemer niet alleen moet denken dat het om een grote kans gaat, maar ook een positief oordeel van vrienden en familie moet krijgen en vertrouwen in zijn eigen mogelijkheden moet hebben, voordat hij tot innovatie overgaat.

Jong, J. de (2009) *The decision to innovate: antecedents of opportunity exploitation in high tech small firms*. Zoetermeer: EIM.

SINDS 1916

Landbouw

Venema *et al.* van het **LEI** evalueren het Plattelantontwikkelingsprogramma Nederland tussen 2000 en 2006. Dit Nederlandse deel van het EU-plattelantontwikkelingsbeleid had voornamelijk tot doel om de landbouw te verduurzamen. Op basis van hun onderzoek concluderen de auteurs dat het programma als geheel effectief is geweest. Alleen op deelgebieden is het programma volgens hen niet succesvol geweest. De maatregelen zijn volgens hen deels zo succesvol geweest, omdat het bedrijfsleven zelf een grotere bijdrage leverde dan voorzien. Van de in totaal 1,4 miljard euro die geïnvesteerd is in het programma, is ongeveer een kwart afkomstig van de private sector.

Venema, G., L. van Staalduin, K. van Bommel, F. Boonstra, M. Sanders en A. Linders (2009) *Ex post evaluatie van het Plattelantontwikkelingsprogramma Nederland 2000-2006*. LEI-rapport nr 2008-073. Den Haag: LEI.

Zuidoost-Nederland

Voor het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** analyseren Fouarge *et al.* hoe de markt voor hoogopgeleiden in de levenswetenschappensector zich zal ontwikkelen in Zuidoost-Nederland. Hiervoor hebben de auteurs een aantal bedrijven en kennisinstellingen in de regio geënquêteerd over hun toekomstverwachtingen voor de komende vijf à tien jaar. Op het moment geven de ondervraagden nog aan dat zij weinig problemen ondervinden bij het aantrekken van nieuw personeel, maar de auteurs verwachten dat deze problemen zullen vermeerderen door de uitstroom van oud personeel. Binnen de sector is ongeveer twee derde van het personeel hoogopgeleid en de verwachting is dat de vraag naar hoogopgeleiden zal toenemen, terwijl de vraag naar mbo'ers ongeveer gelijk zal blijven. De auteurs verwachten dat de samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen in de toekomst belangrijker zal worden.

Fouarge, D., G. Blok, G. van Breugel en A. de Grip (2008) *Life sciences in Zuidoost Nederland*. Maastricht: ROA.

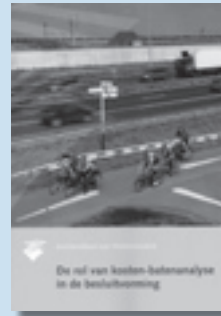
Transacties

Voor **De Nederlandsche Bank** bekijkt Heijmans hoe gevoelig het Nederlandse betaalsysteem is voor een plotselinge terugval in de transacties van een grote bank. Volgens hem wordt de Nederlandse transactiemarkt getypeerd door drie grote aanbieders en een aantal kleine banken. Met behulp van simulaties bekijkt hij wat er gebeurt als een schok optreedt in het aantal transacties van een grote bank. Als deze terugvallen, moeten de banken die van deze transacties afhankelijk zijn, uit hun reserves putten om aan hun verplichtingen te voldoen. Wanneer de reserves laag genoeg zijn, en de transactieschok lang genoeg duurt, kan dit leiden tot een verstoring van het gehele interbancaire systeem.

Heijmans, R. (2009) *Simulations in the Dutch interbank payment system: a sensitivity analysis*. DNB werkdokument nr 199. Amsterdam: DNB.

SINDS 1916

Kosten-baten

Rienstra van het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** onderzoekt wanneer de resultaten van een kosten-batenanalyse gebruikt worden bij de besluitvorming over grote infrastructuurprojecten.

Hiervoor heeft hij 46 kosten-batenanalyses geanalyseerd, waarbij ongeveer de helft een negatief saldo kende, terwijl in tachtig procent van de gevallen het project wel is uitgevoerd. De auteur stelt dat er geen vaste waarde van de kosten-batenanalyse is waarboven een project wordt uitgevoerd. Wel stelt hij dat naarmate de investering voor het project groter is, er vaker wordt gekeken naar de uitkomst van de analyse. Kleine investeringen werden vrijwel altijd uitgevoerd, onafhankelijk van de uitkomst.

Rienstra, S. (2008) *De rol van kosten-batenanalyse in de besluitvorming*. Den Haag: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Vliegvelden

Voor het **Tinbergen Instituut** stellen Brueckner en Verhoef dat luchtvaartmaatschappijen kosten kunnen overhevelen op andere luchtvaartmaatschappijen door een landingsbaan bezet te houden. Om tot een maatschappelijk optimum te komen, voldoen standaardbelastingen per vlucht volgens de auteurs niet, omdat de luchtvaartmaatschappijen voldoende groot zijn om het gedrag van de andere spelers in de markt te beïnvloeden. Een maatschappelijk optimum kan volgens de auteurs wel ontstaan als de luchtvaartmaatschappij niet per vlucht betaalt, maar betaalt voor de kosten die hij aan andere speler op de markt toebrengt, bijvoorbeeld als een belasting geheven wordt op het aandeel dat hij in de totale hoeveelheid vluchten heeft.

Brueckner, J. en T. Verhoef (2009) *Manipulable congestion tools*. Tinbergen Instituut discussieartikel 009/3. Amsterdam: Tinbergen Instituut.

HIV

Voor het **National Bureau of Economic Research** onderzoekt Dupas welk type voorlichting helpt tegen de verspreiding van aids. Zij maakt hiervoor gebruik van een gerandomiseerd experiment onder tieners in Kenia. Deze tieners krijgen in alle gevallen informatie over aids van de regering, die tot onthouding van geslachtsgemeenschap adviseert. Daarnaast krijgt een deel van de populatie gedetailleerde informatie over aids, zoals bijvoorbeeld dat oudere partners een groter risico vormen. De auteur constateert dat gedetailleerde informatie de kans op zwangerschap binnen een jaar met 28 procent vermindert, maar dat de informatie over de onthouding van geslachtsgemeenschap geen effect heeft.

Dupas, P. (2009) *Do teenagers respond to HIV risk information? Evidence from a field experiment in Kenya*. NBER werkdokument nr 14707. Cambridge, Mass.: NBER.